

Sag C-232/24 [Kosmiro]ⁱ**Anmodning om præjudiciel afgørelse****Dato for indlevering:**

27. marts 2024

Forelæggende ret:

Korkein hallinto-oikeus (Finland)

Afgørelse af:

22. marts 2024

Appellant:

A Oy

Øvrig procesdeltager:

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS Foreløbig kendelse [Udelades]**(ØVERSTE DOMSTOL I
FORVALTNINGSRETTLIGE
SAGER)****Genstand**

Præjudiciel forelæggelse for Den Europæiske Unions Domstol i henhold til artikel 267 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF)

Appellant

A Oy

Øvrig procesdeltager

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö (instans til varetagelse af skattemyndighedernes rettigheder)

Anfægtet afgørelse

Keskusverolautakuntas (centralskattenævnets) afgørelse af 25. oktober 2022 nr. 47/2022

Korkein hallinto-oikeus' (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) kendelseⁱ Den foreliggende sags navn er et vedtaget navn. Det svarer ikke til et navn på en part i sagen.

Korkein hallinto-oikeus (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) har besluttet at udsætte sagen og i henhold til artikel 267 TEUF anmode Domstolen om en fortolkning af direktiv 2006/112/EF om det fælles merværdiafgiftssystem. Anmodningen om præjudiciel afgørelse er nødvendig for afgørelsen af den for Korkein hallinto-oikeus (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) verserende sag.

Sagens genstand og de relevante faktiske omstændigheder

(1) A Oy (herefter også »selskabet«) anmodede Keskusverolautakunta om en forhåndsbesked vedrørende den momsretlige behandling af de gebyrer, som selskabet opkræver af sine kunder for factoring. Selskabet indbragte Keskusverolautakuntas forhåndsbesked for Korkein hallinto-oikeus (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) for så vidt som det er nævnets opfattelse, at de gebyrer, som selskabet opkræver, udgør modydelsen for ydelse af en kredit, som skal anses for en afgiftsfri finansiel tjenesteydelse.

Fremstilling af de relevante faktiske omstændigheder i anmodningen om forhåndsbesked

(2) I ansøgningen om forhåndsbesked beskrives de relevante faktiske omstændigheder som følger. Det påhviler Korkein hallinto-oikeus (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) at afgøre sagen på grundlag af denne beskrivelse.

(3) A Oy leverer finansielle tjenesteydelser erhvervsmæssigt. Factoring udgør den største del af selskabets forretning. Det ejes af koncernens operative moderselskab, B AB, som udøver lignende godkendelsespligtige aktiviteter i Sverige.

(4) Selskabets kunder findes typisk inden for brancher, hvor omsætningstakten for fordringer er lav. Kundevirksomhedens hensigt i forbindelse med factoringaftalen består i at kunne råde over den forventede kapital fra de fakturerede fordringer umiddelbart og ikke først efter udløbet af den frist, der følger af betalingsfristen for fakturaerne. Desuden fritages selskabets kundevirksomheder gennem factoring for foranstaltninger til at inddrive og rykke for fakturaer. De fordringer, der er genstand for factoring, er uomtvistede fakturerede fordringer, som stammer fra selskabets kundevirksomheders forretningsaktiviteter.

Factoring i form af fakturafinansiering

(5) Ved factoring med karakter af pantsætning, dvs. fakturafinansiering, yder selskabet en finansiering til sin kunde ved inden for en bestemt samlet limit at yde kunden en kredit mod fordringer. Denne limits maksimale beløb beror på en risikoanalyse af kundens forretningsaktiviteter, som foretages af selskabet. Selskabet har ret til at udvælge de fordringer, som det accepterer som finansieringsgrundlag, og som det altså yder kunden en kredit for. Hvis en

fordring bliver accepteret inden for rammerne af kreditydelsen, betaler selskabet alt efter den aftalte belåningsgrad en del af fordringsbeløbet til kunden med fradrag af det gebyr, der tilfalder selskabet. Belåningsgraden kan enten dække hele fordringernes pålydende værdi eller være lavere.

(6) Ved fakturafinansiering tjener kundens fordringer som sikkerhed for den finansiering, der ydes af selskabet. Kunden forbliver kreditor i forhold til debitorerne for fakturaerne, dvs. fakturakunderne, og tabsrisikoen i tilfælde af manglende betalingsevne hos fakturakunderne forbliver hos kunden.

(7) Kundens fakturakunder tilsendes en overdragelseserklæring vedrørende de fordringer, der er pantsat til selskabet, ifølge hvilken de ved forfald skal betale til selskabet. Den kredit, som selskabet yder til sin kunde, reduceres i takt med, at selskabet modtager ydelser fra fakturakunderne.

(8) Betalingspåmindelser og udenretslig inkasso vedrørende de pantsatte fordringer påhviler selskabet. Hvis selskabet ikke inden for en bestemt frist, som regel 18 dage efter forfald, modtager en ydelse på den fordring, der ligger til grund for kreditten, eller hvis det lægger til grund, at fordringen ikke vil blive indfriet, kan selskabet trække fordringen fra det samlede beløb af de fordringer, der er accepteret inden for rammerne af kreditydelsen. Ifølge finansieringsaftalen skal kunden udvirke en sådan ydelse til selskabet svarende til størrelsen af det endelige beløb for en fratrukket fordring.

Factoring i form af fakturakøb

(9) Ved factoring i form af fakturakøb forpligter selskabet sig til at købe de fordringer af kunden, som denne fakturerer. Mellem selskabet og kunden aftales en samlet limit, dvs. det maksimale beløb, op til hvilket selskabet forpligter sig til at købe fordringer af kunden. Maksimalbeløbet for denne limit beror på en risikoanalyse af kundens forretningsaktiviteter, som foretages af selskabet.

(10) I forbindelse med aftalen fremsender kunden til selskabet oplysninger til identifikation af endnu ikke forfaldne fordringer, som kunden vil sælge til selskabet. Selskabet har ret til at udvælge de fordringer, som det accepterer at overtage. Så snart en fordring er accepteret i henhold til aftalen, yder selskabet en betaling til kunden i henhold til betingelserne i aftalen for den fordring, der er overdraget til selskabet, enten til fordringens samlede pålydende værdi eller for en del af fakturaens pålydende værdi.

(11) Ved factoring i form af fakturakøb overgår ejerskabet til fordringerne og tabsrisikoen ved manglende betalingsevne hos debitorerne til selskabet.

Factoringgebyrer

(12) I aftalen mellem selskabet og kunden fastlægges de gebyrer, som selskabet modtager. De beløbsmæssigt største gebyrer er finansieringskommissionen og oprettelsesgebyret.

(13) *Finansieringsprovisionen* er et gebyr udtrykt i procent, som selskabet modtager for hver fordring, der er omfattet af aftalen. Kommissionen beregnes efter betalingsfristen for fordringen således, at den er højere, jo længere betalingsfrist der er aftalt mellem kunden og dennes fakturakunde for den finansierede fordring. Også risikovurderingen af kunden og fakturakunderne indvirker på provisionens størrelse.

(14) Ved factoring i form af fakturafiansiering kan der f.eks. i tilfælde af en belåningsgrad på 100% være aftalt en provision til selskabet på en procent af hver fordring med en betalingsfrist på 30 dage, idet selskabet for hver fordring med en pålydende værdi på 100 EUR, der er pantsat til selskabet, yder en kredit på 99 EUR til kunden. Kunden betaler i dette tilfælde en finansieringsprovision på 1 EUR til selskabet. Det resterende beløb modtager selskabet enten direkte fra fakturakunden efter den pantsatte fordrings forfald eller i sidste ende fra kunden.

(15) Ved factoring i form af fakturakøb beregnes finansieringsprovisionens størrelse på samme måde som ved factoring i form af fakturafiansiering. Ved begge aftaler modtager selskabet provisionen forud.

(16) *Oprettelsesgebyret* er et fast vederlag, som kunden betaler til selskabet for de aktiviteter, der er knyttet til oprettelse og igangsættelse af factoringproceduren, herunder bl.a. forpligtelserne i forbindelse med bestemmelserne om bekæmpelse af hvidvask af penge.

(17) Derudover opkræver selskabet bl.a. følgende gebyrer:

- *Limitgebyret* er et gebyr udtrykt i procent for den limit, som selskabet har indrømmet kunden, og som står til rådighed for denne. Limitgebyrets størrelse beregnes på grundlag af den maksimale limit. Der er tale om et vederlag til selskabet for at indrømme kunden denne limit.
- *Måned- eller årsgebyret* er et vederlag for den løbende administration af aftalen.
- *Fakturabehandlingsgebyret* er et fast gebyr for hver faktureret fordring. Gebyrerne dækker de omkostninger, som opstår for selskabet som følge af overdragelsen og administrationen af fordringerne.
- *Det årlige gebyr for kundeportalen* er et vederlag for de internetsider, der står til kundens rådighed. De kunder, der har valgt denne service, kan via portalen følge med i de finansierede eller købte fakturaer og modtager bl.a. afregningsrapporter.
- *Inkassoprovisionen* udgør et vederlag i forbindelse med inddrivelse af fakturaer, som selskabet primært pålægger debitorerne, men i nogle tilfælde også dets egne kunder.

- *Gebyret for hurtig betaling* udgør et vederlag for, at selskabet tilbyder kunden mulighed for at kunne råde hurtigere over pengene end i henhold til selskabets normale betalingspraksis.
- *Ratinggebyret* er et vederlag for udarbejdelse af ratings på tidspunktet, hvor kunderelationen grundlægges. Dette gebyr opkræves for afklaring af kreditværdigheden for såvel kunden som dennes fakturakunder, dvs. debitorerne.

Keskusverolautakuntas forhåndsbesked af 25. oktober 2022 vedrørende perioden 25. oktober 2022-31. december 2023

(18) Keskusverolautakunta udstedte en forhåndsbesked med identisk indhold til selskabet i sagen vedrørende factoring i form af fakturafinansiering og factoring i form af fakturakøb. Keskusverolautakunta henviste til, at de gebyrer, som selskabet opkræver af kunderne, er momspligtige, idet de udgør modydelsen for administrationen af fordringerne og for tjenesteydelsen i form af inddrivelse af fordringerne. Ifølge Keskusverolautakunta udgør finansieringsprovisionen, limitgebyret, gebyret for hurtig betaling, ratinggebyret og oprettelsesgebyret, som selskabet opkræver, delvis modydelsen for en momsfri finansiel tjenesteydelse

(19) Keskusverolautakunta anførte i sin afgørelse, at fra det tidspunkt, hvor fordringerne overdrages til selskabet som sikkerhed for den kredit, der er ydet til kunden, eller selskabet køber fordringerne, kan en betaling af fakturaerne udelukkende ske gyldigt til selskabet. Selskabet administrerer således fordringerne og kontrollerer betalingen af dem. Det kan også varetage opgaver i forbindelse med inddrivelse af fordringerne. Både i tilfælde af factoring i form af fakturafinansiering og factoring i form af fakturakøb er der således tale om en momspligtig tjenesteydelse.

(20) Hvis selskabet derimod tilbyder kunderne finansiering inden for en individuel limit, er der såvel i tilfælde af factoring i form af fakturafinansiering som i tilfælde af factoring i form af fakturakøb tale om en momsfri finansiel tjenesteydelse, som vedrører ydelsen af en kredit. Finansieringsprovisionen, limitgebyret, gebyret for hurtig betaling og ratinggebyret skal anses for en modydelse for levering af denne finansielle tjenesteydelse.

(21) Oprettelsesgebyret udgør et vederlag for levering af tjenesteydelser i forbindelse med oprettelse og igangsættelse af proceduren vedrørende finansiering af fordringer. Oprettelsesgebyret udgør således modydelsen for levering af såvel en momspligtig som en momsfri tjenesteydelse, og det skal derfor opsplittes i en momspligtig og en momsfri del.

Hovedsagens genstand

(22) A Oy har med sin appel til Korkein hallinto-oikeus (øverste domstol i forvaltningsrettlige sager) nedlagt påstand om, at Keskusverolautakuntas afgørelse annulleres, for så vidt som det er Keskusverolautakuntas opfattelse, at

finansieringsprovisionen, limitgebyret, gebyret for hurtig betaling, ratinggebyret og oprettelsesgebyret, som selskabet opkræver for factoring i form af fakturafinansiering og for factoring i form af fakturakøb, helt eller delvis udgør et vederlag, som opkræves for en finansiel tjenesteydelse, der er fritaget for moms i henhold til § 41 i Arvonlisäverolaki (momsloven). Det bør fastsættes i en ny forhåndsbesked, af finansieringsprovisionen og de øvrige nævnte gebyrer udgør modydelsen for inddrivelse af fordringer, administration af fordringer eller andre momspligtige tjenesteydelser.

(23) Til støtte for sit anbringende har selskabet gjort gældende, at det primære formål med factoring i form af fakturafinansiering består i at hjælpe kunder med administrationen af deres fordringer, sikre betalingen af dem og inddrive dem. Finansieringsprovisionen og de øvrige nævnte gebyrer, som opkræves for disse foranstaltninger, skal samlet set anses for en modydelse for en momspligtig tjenesteydelse. Såfremt gebyrerne, der opkræves for disse foranstaltninger, for en bestemt dels vedkommende skal anses for en modydelse for en momsfrigatet finansiel tjenesteydelse, kan dette udelukkende gælde for limitgebyret, da kun dette er et vederlag udtrykt i procent for den limit, kunden er indrømmet, dvs. for en finansiering, som kunden kan modtage efter ønske.

(24) Efter selskabets opfattelse udgør factoring i form af fakturakøb ikke ydelse af en kredit, da selskabet køber kundernes fordringer af dem, og der ikke stiftes et obligationsforhold mellem selskabet og kunderne. Der stilles ikke kapital til rådighed for kunden i forbindelse med denne tjenesteydelse. I betragtning af indholdet af denne tjenesteydelse skal finansieringsprovisionen og de øvrige nævnte gebyrer, som opkræves herfor, i fuldt omfang anses for et vederlag, som opkræves for en momspligtig tjenesteydelse.

(25) *Veronsaajien oikeudenvälvontayksikkö* har nedlagt påstand om forkastelse af appellen. Ifølge denne instans indrømmer kunden selskabet en panteret i sine fordringer ved factoring i form af fakturafinansiering. Finansieringsprovisionen og limitgebyret beror på, at kunden har mulighed for at modtage en kredit af selskabet for sine fordringer. Finansieringsprovisionen og de øvrige omhandlede gebyrer, som opkræves i forbindelse med fakturafinansiering, udgør modydelsen for ydelsen af kreditten.

(26) Ifølge *Veronsaajien oikeudenvälvontayksikkö* opkræver selskabet i tilfælde af factoring i form af fakturakøb et vederlag for at købe de fakturerede fordringer. Det drejer sig således om en afgiftspligtig inddrivelse af fordringer. Derimod kan finansieringsprovisionen og de øvrige omtvistede gebyrer i betragtning af ydelsens omfang anses for et momsrit vederlag. Gebyrerne udgør således modydelsen for, at der bliver stillet kapital til rådighed for kunden. Det taler til fordel for en momsfrigatelse, at alle de nævnte gebyrer er knyttet til overdragelse af penge fra selskabet til kunden. Disse tjenesteydelser kan anses for ydelser, som er adskilt fra fakturakøbet.

Nationale retsfor skrifter og retspraksis

Momsloven 1501/1993

(27) Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem (herefter »momsdirektivet«) og forgængeren til dette direktiv, Rådets sjette direktiv af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter - Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag (herefter også »sjette direktiv«) blev gennemført i Finland ved Arvonlisäverolaki 20.12.1993/1501 (momslov 20/12.1993/1501, herefter »momsloven«), som trådte i kraft den 1. juni 1994, inklusive senere gennemførte ændringer ¹.

(28) I henhold til momslovens § 1, stk. 1, nr. 1, betales der moms til staten for erhvervmæssigt salg i Finland af varer eller tjenesteydelser.

(29) I henhold til momslovens § 18, stk. 2, anses udførelse eller anden overdragelse af en tjenesteydelse mod vederlag for salg af en tjenesteydelse.

(39) I henhold til momslovens § 41 er salg af en finansiel tjenesteydelse ikke omfattet af momsen.

(31) I henhold til momslovens § 42, stk. 1, nr. 2, anses ydelse af lån og anden formidling af finansiering for en finansiel tjenesteydelse.

(32) I henhold til momslovens § 42, stk. 1, nr. 3, anses kreditgiverens administration af en kredit for en finansiel tjenesteydelse.

Retspraksis fra Korkein hallinto-oikeus (øverste domstol i forvaltningsretlige sager)

(33) I den sag, der lå til grund for Korkein hallinto-oikeus' (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) afgørelse *KHO 2013:129* ², udøvede et selskab hovedsageligt factoring. Det købte fakturafordringer af sine kunder og bar tabsrisikoen i tilfælde af debtors manglende betaling. Det opkrævede af sine kunder som vederlag for factoringtjenesteydelsen et årligt gebyr for muligheden for at benytte selskabets tjenesteydelser, et fast fakturarelateret administrationsgebyr samt et vederlag udtrykt i procent, som afhang af fordringernes størrelse. Under hensyntagen til bestemmelserne i momsdirektivet 2006/112/EF om salg af finansielle tjenesteydelse og inddrivelse af fordringer samt Domstolens praksis vedrørende fortolkningen af disse bestemmelser anså Korkein hallinto-oikeus (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) selskabets aktivitet for en inddrivelse af fordringer, som er underlagt moms, og som ikke er

¹ <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1993/19931501?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=arvonliS%C3%A4vero%20laki> (Den tyske oversætters anmærkning: kildehenvisning til den konsoliderede udgave af momsloven på finsk).

² <https://www.finlex.fi/fi/oikeus/kho/vuosikirjat/2013/201302530> (den tyske oversætters anmærkning: kilde for den citerede afgørelse på finsk).

omfattet af afgiftsfritagelsen for finansielle tjenesteydelser som omhandlet i momsloven og momsdirektivet. Selskabet skulle betale moms af det årlige gebyr, administrationsgebyret og det procentuelle vederlag, som blev opkrævet af kunderne.

(34) I den sag, der lå til grund for Korkein hallinto-oikeus' (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) afgørelse *KHO 2022:17*³, udførte et selskab såkaldt uægte factoring, hvor dets kunde overdrog sine fordringer hidrørende fra salg og tjenesteydelser til selskabet, og dette betalte kunden et beløb svarende til de overtagne fordringer med fradrag af vederlaget for tjenesteydelsen. Fordringerne fra salg og tjenesteydelser fungerede som selskabets sikkerhed for det beløb, der blev betalt til kunden. De fakturaer, der blev overdraget til selskabet, blev udlignet på selskabets konto, og dette overtog også påmindelser og inddrivelse i tilfælde af debitors forsinkelse med betalingen. Tabsrisikoen forblev hos kunden, og selskabet var berettiget til at inddrive fordringsbeløbet fra sin kunde, hvis den overtagne fordring hidrørende fra salg og tjenesteydelser ikke var betalt inden for – alt efter hvad der var aftalt – 14-30 dage efter forfald. Som modydelse for tjenesteydelsen opkrævede selskabet af kunden et vederlag i procent af fordringernes beløb, dvs. en provision, samt eventuelt et fakturarelateret administrationsgebyr.

(35) Korkein hallinto-oikeus (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) anførte i sin afgørelse *KHO 2022:17*, at selskabets kunder gennem selskabets tjenesteydelse fik stillet kapital til rådighed, som svarede til beløbet for kundens fordringer hidrørende fra salg og tjenesteydelser, selv om kundens egen kunde endnu ikke havde betalt. Selskabets aktivitet udgjorde således efter sin natur en udlånstransaktion som omhandlet i momslovens § 42, stk. 1, nr. 2, henholdsvis en ydelse af lån som omhandlet i momsdirektivets artikel 135, stk. 1, litra b). Korkein hallinto-oikeus (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) var af den opfattelse, at den udlånstjenesteydelse, som selskabet udførte, ikke kan anses for en accessorisk tjenesteydelse til den tjenesteydelse, som inddrivelse af fordringer udgør, og at tjenesteydelsen uægte factoring, som omfatter ydelse af lån og inddrivelse af fordringer, med hensyn til momsen ikke kan behandles som en ydelse, der ikke kan opdeles økonomisk. Den afgiftsmæssige behandling af disse tjenesteydelser bestemmes separat og selvstændigt. Følgelig var selskabet ikke forpligtet til at betale moms af den provision, der blev opkrævet af kunden, for så vidt som provisionen udgjorde modydelsen for ydelsen af kreditten.

Relevante EU-retlige forskrifter og retspraksis

Momsdirektiv 2006/112/EF

³ <https://www.finlex.fi/fi/oikeus/kho/vuosikirjat/2022/202200313h> (den tyske oversætters anmærkning: kilde for den citerede afgørelse på finsk).

(36) Momsdirektivets artikel 2, stk. 1, litra c), bestemmer, at levering af ydelser, som mod vederlag foretages på en medlemsstats område af en afgiftspligtig person, der handler i denne egenskab, er pålagt moms.

(37) I henhold til momsdirektivets artikel 9, stk. 1, første afsnit, forstås ved »afgiftspligtig person« enhver, der selvstændigt og uanset stedet udøver økonomisk virksomhed uanset formålet med eller resultatet af den pågældende virksomhed. I henhold til andet afsnit forstås ved »økonomisk virksomhed« alle former for virksomhed som producent, handlende eller tjenesteyder, herunder minedrift og landbrug, samt virksomhed inden for liberale og dermed sidestillede erhverv. Ved økonomisk virksomhed forstås navnlig udnyttelse af materielle eller immaterielle goder med henblik på opnåelse af indtægter af en vis varig karakter.

(38) I henhold til momsdirektivets artikel 24, stk. 1, forstås ved »levering af ydelser« enhver transaktion, der ikke er en levering af varer.

(39) I henhold til momsdirektivets artikel 135, stk. 1, litra b), fritager medlemsstaterne ydelse og formidling af lån samt forvaltning af lån ved den person, som har ydet lånene.

(40) I henhold til momsdirektivets artikel 135, stk. 1, litra d), fritager medlemsstaterne transaktioner, herunder forhandlinger, vedrørende anbringelse af midler, kontokurantkonti, betalinger, overførsler, fordringer, checks og andre i handelsforhold benyttede dokumenter, dog ikke inddrivelse af fordringer.

EU-Domstolens praksis

Inddrivelse af fordringer, navnlig ægte factoring, og fakturakøb

(41) Domstolen behandlede den momsretlige behandling af factoring i dom af 6. marts 2003, MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring (C-305/01, EU:C:2003:377). Denne dom drejede sig om såkaldt ægte factoring, hvor tabsrisikoen for de fordringer, som selskabet køber, overgår til selskabet uden regresret mod selskabets kunde. Dommen indeholder også konstateringer vedrørende uægte factoring.

(42) Ifølge dommen skal sjette direktiv 77/388/EØF fortolkes således, at en erhvervsdrivende, der opkøber fordringer med overtagelse af tabsrisikoen og som modværdi fakturerer sine kunder et gebyr, udøver økonomisk virksomhed i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i direktivets artikel 2 og 4. Desuden udgør økonomisk virksomhed bestående i, at en erhvervsdrivende opkøber fordringer med overtagelse af tabsrisikoen og som modværdi fakturerer sine kunder et gebyr, »inddrivelse af fordringer« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 13, punkt B, litra d, nr. 3 in fine i sjette direktiv 77/388, og er derfor udelukket fra den fritagelse, der er indført ved denne bestemmelse.

(43) Det fremgår af dommens præmis 15 og 17-18, at selskabet skulle betale kunden de købte fordringers pålydende værdi. Fra betalingen blev der trukket et factoringgebyr på 2% og et hæftelsesgebyr på 1%. Kunden forpligtede sig

desuden til at betale renter til selskabet. Hæftelsen for fordringen indtrådte ved debitorvirksomhedens manglende betaling 150 dage efter den pågældende regnings forfald.

(44) I henhold til dommens præmis 49-50 og 52 leverede selskabet en tjenesteydelse til sin kunde, der i det væsentlige består i at frigøre kunden fra inddrivelsen af fordringer og fra risikoen for misligholdelse af betalingen af fordringer. Factoringgebyret og hæftelsesgebyret udgør en faktisk godtgørelse for en økonomisk virksomhed udøvet af selskabet, nemlig de tjenesteydelser, som det har leveret kunden. Ægte factoring-virksomhed af den omhandlede art må anses for omfattet af momsens anvendelsesområde.

(45) Det fremgår af dommens præmis 75, at undtagelser til en undtagelsesbestemmelse, nemlig afgiftsfritagelsen, skal fortolkes vidt. Den factoring, der er nævnt i den engelske og den svenske version af sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 3 in fine, skal imidlertid forstås som omfattende såvel ægte som uægte factoring. Det fremgår af dommens præmis 77, at også begrebet »inddrivelse af fordringer« i de andre sprogversioner skal fortolkes som omfattende alle former for factoring. Factoring har nemlig efter sin objektive natur inddrivelse og opkrævning af tredjemands fordringer som hovedformål. Factoring må derfor – uanset i øvrigt under hvilke omstændigheder den foretages – anses for blot at være en variant af det mere generelle begreb »inddrivelse af fordringer«.

(46) Begrebet »inddrivelse af fordringer« i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 3), omfatter ifølge Domstolens praksis finansielle transaktioner, der tilsigter at opnå betaling af en pengegæld (jf. Domstolens dom af 28.10.2010, Axa UK plc (C-175/09, EU:C:2010:646, præmis 31, og den ovenfor nævnte dom C-305/01, præmis 78).

(47) Ifølge Domstolens dom af 14. juli 2011, GFKL Financial Services (C-93/10, EU:C:2011:700) skal sjette direktivs artikel 2, nr. 1), og artikel 4 fortolkes således, at en erhvervsdrivende, der for egen risiko køber uerholdelige fordringer til en pris, som er lavere end fordringernes pålydende værdi, ikke leverer tjenesteydelser mod vederlag som omhandlet i artikel 2, nr. 1), og ikke udøver økonomisk virksomhed, der er omfattet af direktivets anvendelsesområde, når differencen mellem fordringernes pålydende værdi og købsprisen afspejler de omhandlede fordringers faktiske økonomiske værdi på tidspunktet for deres overdragelse.

(48) Domstolen henviste i dommens præmis 21 og 22 til sin afgørelse i MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring-sagen og bemærkede, at i forbindelse med overdragelsen af de relevante fordringer i det tilfælde, der gav anledning til dommen i den nævnte sag, påtog erhververen af fordringerne sig at levere factoringydelser til overdrageren, for hvilket erhververen modtog vederlag, nemlig et factoringgebyr og et hæftelsesgebyr. Ifølge beskrivelsen af de faktiske omstændigheder i GFKL Financial Services-dommen modtog erhververen af fordringerne i modsætning til det, der var tilfældet i den sag, der gav anledning til dommen i sagen MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring, ingen modydelse fra

overdrageren, således at denne hverken udøvede en økonomisk virksomhed som omhandlet i sjette direktivs artikel 4 eller leverede tjenesteydelser mod vederlag som omhandlet i direktivets artikel 2, nr. 1).

Ydelse af kreditter

(49) Ifølge Domstolens praksis er de transaktioner, der er fritaget i henhold til momsdirektivets artikel 135, stk. 1, litra b), defineret på grundlag af arten af de leverede tjenesteydelser og ikke på grundlag af tjenesteyderen eller ydelsesmodtageren, således at anvendelsen af disse fritagelser ikke afhænger af status for den enhed, som leverer disse ydelser (jf. f.eks. Domstolens dom af 17.12.2020, Franck d. d., Zagreb (C-801/19, EU:C:2020:1049, præmis 34).

(50) Ifølge præmis 35 i Franck-dommen (C-801/19) skal navnlig det i nævnte bestemmelse indeholdte udtryk »ydelse og formidling af lån« fortolkes bredt, således at dets rækkevidde ikke kan begrænses til alene lån og kreditter ydet af banker og kreditinstitutter. En sådan fortolkning bekræftes nemlig af målsætningen for det ved momsdirektivet indførte fælles system, som bl.a. er at sikre ens behandling af de afgiftspligtige.

(51) I Dommens præmis 36 er anført, at det fremgår af Domstolens praksis, at ydelse af lån som omhandlet i momsdirektivets artikel 135, stk. 1, litra b), bl.a. består i, at der stilles kapital til rådighed mod vederlag. I Dommen præmis 37 er anført, at selv om et sådant vederlag bl.a. sikres ved betaling af renter, kan andre former for modydelse ikke udelukkes.

(52) Domstolen anførte i præmis 38 i dom af 6. oktober 2022, O. Fundusz Inwestycyjny Zamknięty reprezentowany przez O (C-250/21, EU:C:2022:757) vedrørende en indirekte deltager i henhold til den i den pågældende sag omhandlede kontrakt, at den omstændighed, at den indirekte deltager udsættes for potentielle tab og således bærer kreditrisikoen, er uløseligt forbundet med enhver ydelse af lån, uanset om denne risiko er en følge af, at debitorerne for de fordringer, hvis provenu overføres til den indirekte deltager, misligholder disse fordringer, eller direkte følger af medkontrahentens insolvens.

Sammensatte transaktioner og uadskillelige ydelser eller selvstændige tjenesteydelser

(53) Domstolen har i flere domme behandlet spørgsmålet om, hvorvidt de enkelte ydelser eller handlinger i en transaktion i forbindelse med anvendelsen af momsdirektivet skal anses for en eller flere ydelser, og hvordan dette indvirker på f.eks. et salgs afgiftspligt. Jf. eksempelvis Domstolens dom af 19. juli 2012, Deutsche Bank (C-44/11, EU:C:2012:484); af 2. juli 2020, Blackrock Investment Management (UK) (C-231/19, EU:C:2020:513) og af 25. februar 1999, Card Protection Plan Ltd (CPP) (C-349/96, EU:C:1999:93).

Behovet for en præjudiciel afgørelse

(54) Korkein hallinto-oikeus (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) lægger til grund, at factoring i form af fakturafinansiering skal anses for en tjenesteydelse mod vederlag, som er omfattet af momsdirektivets anvendelsesområde. Korkein hallinto-oikeus (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) anser det imidlertid for til en vis grad uklart, hvordan momsdirektivets bestemmelser om fritagelse for moms skal fortolkes i forbindelse med de forskellige gebyrer, som faktureres for en sådan tjenesteydelse.

(55) Især er der efter Korkein hallinto-oikeus' (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) behov for en fortolkning af den momsretlige behandling af factoring i form af fakturakøb som omhandlet i den foreliggende sag under hensyntagen til momsdirektivets forskellige bestemmelser og Domstolens praksis vedrørende fortolkningen af disse bestemmelser. Der er især behov for en fortolkning med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt det skal lægges til grund, at den factor, som køber fordringerne af sine kunder, samtidig sælger tjenesteydelser til kunden, som delvis er omfattet af direktivets anvendelsesområde.

(56) Dommen i MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring-sagen, C-305/01, og den fortolkning, som Korkein hallinto-oikeus allerede har overtaget i afgørelse KHO 2013:129, gør det nærliggende at lægge til grund, at de gebyrer, som selskabet fakturerer i forbindelse med factoring i form af fakturakøb, vedrører inddrivelse af fordringer og derfor er underlagt moms. Denne fortolkning er imidlertid problematisk i flere henseender.

(57) Ifølge dommen i sag C-93/10, GFKL Financial Services, udgør køb for egen risiko af uerholdelige fordringer til en pris, som er lavere end fordringernes pålydende værdi, ikke tjenesteydelser mod vederlag som omhandlet i artikel 2, nr. 1), som er omfattet af momsdirektivets anvendelsesområde. Selv om der i forbindelse med den i den foreliggende sag omhandlede factoring i form af fakturakøb ikke er tale om uerholdelige fordringer, men om fordringer, som forfalder i fremtiden, er det fortsat uklart for Korkein hallinto-oikeus (øverste domstol i forvaltningsretlige sager), om de forskellige resultater i sag C-305/01 og C-93/10 kan forklares med denne omstændighed. Det samme gælder for det formelle spørgsmål, om parterne særskilt aftaler et bestemt vederlag, eller om dette indregnes direkte i købsprisen for fordringerne.

(58) Finansieringsprovisionen, som selskabet fakturerer i den foreliggende sag, er højere, jo længere den aftalte betalingsfrist er for den fakturerede fordring, som skal finansieres. Det er muligt at argumentere for, at der i forbindelse med begge factoringformer er tale om en post med karakter af rente, og som Keskusverolautakunta at konkludere, at finansieringsprovisionen i forbindelse med begge factoringformer udgør modydelsen for en finansiel tjenesteydelse. Alternativt er det i forbindelse med factoring i form af fakturakøb også muligt at lægge til grund, at finansieringsprovisionen momsretligt slet ikke er et gebyr, som selskabet opkræver af kunden, men en korrektionspost, hvormed købsprisen for fordringen tilpasses til fordringens diskonterede nutidsværdi, dvs. dens faktiske økonomiske værdi.

(59) Korkein hallinto-oikeus (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) peger på, at factoringselskabet i sag C-305/01, MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring, stadig debiterede sine kunder for renter, også efter at det havde opkrævet faste gebyrer fra kunden. Der bestod altså også herefter fortsat en gensidig retlig relation mellem factoringselskabet og kunden. I den foreliggende sag overgår ejerskabet til fordringen sammen med tabsrisikoen i forbindelse med factoring i form af fakturakøb direkte fra kunden til selskabet, og selskabet fakturerer herefter ikke længere kunden for renter eller andre vederlag. Selskabets inddrivelsesforanstaltninger vedrører herefter dets egen fordring.

(60) Korkein hallinto-oikeus (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) bemærker også, at factoring i ingen af sprogversionerne af det nugældende momsdirektiv 2006/112/EF længere nævnes udtrykkeligt ved siden af inddrivelse af fordringer.

61) Efter Korkein hallinto-oikeus' (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) opfattelse drejede sag C-305/01, MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring, og C-175/09, Axa UK, vedrørende afgiftsfritagelser i forbindelse med finansielle tjenesteydelser sig om fortolkningen af sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), og navnlig dettes nr. 3). Denne [bestemmelse] svarer til det gældende momsdirektivs artikel 135, stk. 1, litra d). Derimod blev der i dommene ikke foretaget en prøvelse af bestemmelsen om afgiftsfritagelse ved ydelse af lån, som svarer til momsdirektivets artikel 135, stk. 1, litra b).

(62) Efter Korkein hallinto-oikeus' (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) opfattelse er der behov for en fortolkning af, om det navnlig også ved denne del af factoring drejer sig om en inddrivelse af fordringer, som skal anses for en momspligtig tjenesteydelse, og hvor det vederlag, som selskabet modtager, har karakter af rente. I sag C-305/01, MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring skulle der ikke tages stilling til momspligten for de renter, der blev betalt på grund af gældens daglige stand.

(63) Ifølge de modtagne oplysninger i den foreliggende sag anses factoring i finsk skattepraksis uanset afgørelse KHO 2013:129 fra Korkein hallinto-oikeus (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) dels for en momspligtig inddrivelse af fordringer og dels for en momsfri ydelse af lån eller anden formidling af finansiering. Keskusverolautakuntas forhåndsbesked er åbenbart i overensstemmelse med den afgiftspraksis, som følges i Finland.

(64) Korkein hallinto-oikeus (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) anførte i sin afgørelse KHO 2022:17 vedrørende uægte factoring, at det ikke kan udledes af Domstolens praksis, at ydelse af en kredit i forbindelse med factoring er en del af en momspligtig tjenesteydelse, og at den tjenesteydelse, der sælges under betegnelsen factoring, i alle tilfælde er momspligtig. Hvorvidt der er tale om en momspligtig aktivitet eller en helt eller delvist momsfritaget finansiell tjenesteydelse, skal afgøres i det konkrete tilfælde under hensyntagen til aktivitetens art.

(65) Det er muligt, at factoringtjenesteydelsen i det væsentlige er en delvis kreditlignende finansiering, som ikke er knyttet så tæt til den afgiftspligtige tjenesteydelse i form af administration og inddrivelse af fordringer, der eventuelt er knyttet til factoringen, at de udgør en ydelse, som ikke kan adskilles. Dette gælder navnlig for factoring i form af fakturafinansiering. Hvis factoring bedømmes som en i fuldt omfang momspligtig aktivitet, vil det også føre til en forskellig momsmæssig behandling af de forskellige finansierings- og kreditydelsesaktiviteter.

(66) Efter Korkein hallinto-oikeus' (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) opfattelse er den momsmæssige behandling af factoring ikke ensartet i de forskellige medlemsstater. Der er åbenbart forskel på den afgiftsmæssige behandling mellem eksempelvis Finland og Sverige.

(67) Selskabet anfægter for Korkein hallinto-oikeus (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) Kesussverolautakuntas opfattelse, for så vidt som Keskusverolautakunta argumenterer for, at finansieringsprovisionen henholdsvis de andre gebyrer, som opkræves fra kundevirksomheden, udgør modydelsen for en afgiftsfri finansiel tjenesteydelse, som vedrører ydelsen af en kredit. Efter selskabets opfattelse udgør såvel factoring i form af fakturafinansiering som factoring i form af fakturakøb i fuldt omfang momspligtig administration og inddrivelse af fordringer.

(68) Ikke kun ydelse af lån, men også anden formidling af finansiering anses for en afgiftsfri finansiel tjenesteydelse på grundlag af momslovens § 42, stk. 1, nr. 2.

(69) I momsdirektivets bestemmelse om afgiftsfritagelser nævnes anden formidling af finansiering ikke. Såfremt direktivet skal fortolkes således, at fritagelsen ikke omfatter de omhandlede vederlag i den foreliggende sag, er det således muligvis ikke muligt at fortolke den nationale lov i fuld overensstemmelse med direktivet. I så fald skal det muligvis også prøves, om de pågældende bestemmelser i direktivet er så klare og ubegrænsede, at de skal tilkendes direkte virkning, hvis den afgiftspligtige person forlanger det.

(70) Da afgørelsen af den verserende sag kræver en fortolkning af momsdirektivets artikel 2, stk. 1, litra c), artikel 9, stk. 1, og artikel 135, stk. 1, litra b) og d), er det nødvendigt at anmode Domstolen om en præjudiciel afgørelse.

(71) Den præjudicielle anmodning kan begrænses til finansieringsprovisionen og oprettelsesgebyret. Når der er klarhed om den korrekte fortolkning af EU-retten på dette punkt, kan Korkein hallinto-oikeus bedømme betragtningerne vedrørende de øvrige vederlag på grundlag af denne fortolkning.

(72) A Oy og Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö er blevet hørt vedrørende den præjudicielle anmodning til Domstolen.

Præjudicielle spørgsmål

1. Såfremt et factoringselskab køber fakturerede fordringer med forfald i fremtiden af en kunde på den måde, at tabsrisikoen for disse fordringer overgår fra kunden til dette selskab (factoring i form af fakturakøb):

a) Skal den finansieringsprovision, som selskabet opkræver for hver fordring, der er omfattet af aftalen, og som udtrykkes i procent, anses for en korrektionspost vedrørende købsprisen i forbindelse med købet af fordringerne henholdsvis som en anden post, der falder uden for momsdirektivets anvendelsesområde, eller

b) skal momsdirektivets artikel 2, stk. 1, litra c), og artikel 9 fortolkes således, at selskabet som modydelse for den i nr. 1. a) nævnte finansieringsprovision leverer en tjenesteydelse mod vederlag til sine kunder, som er omfattet af momsdirektivets anvendelsesområde?

2. Skal det faste oprettelsesgebyr for oprettelse og igangsættelse af factoringproceduren, som opkræves fra kunden i forbindelse med factoring i form af salg af fordringer, anses for en modydelse for salget af en tjenesteydelse til kunden, som er omfattet af momsdirektivets anvendelsesområde?

3. Såfremt de i nr. 1 eller 2 nævnte vederlag, som opkræves i forbindelse med factoring i form af salg af fordringer, skal anses for en modydelse for leveringen af en tjenesteydelse, som er omfattet af momsdirektivets anvendelsesområde:

a) Skal momsdirektivets artikel 135, stk. 1, litra b), om ydelse af lån eller dette direktivs artikel 135, stk. 1, litra d), om transaktioner vedrørende betalinger eller fordringer fortolkes således, at den finansieringsprovision eller det oprettelsesgebyr, som opkræves fra kunden, skal anses for en modydelse for det afgiftsfrie salg af en tjenesteydelse, eller

b) skal momsdirektivets artikel 135, stk. 1, litra d), fortolkes således, at der er tale om modydelsen for en inddrivelse af fordringer, som skal anses for en momspligtig tjenesteydelse, henholdsvis om modydelsen for en anden afgiftspligtig tjenesteydelse?

4. Såfremt et factoringselskab ved at yde et lån yder sin kunde en finansiering på den måde, at kundens fakturerede fordringer tjener som sikkerhed for den finansiering, som selskabet yder (factoring i form af fakturafinansiering):

a) Skal momsdirektivets artikel 135, stk. 1, litra b), om ydelse af lån eller dette direktivs artikel 135, stk. 1, litra d), om transaktioner vedrørende betalinger eller fordringer fortolkes således, at den finansieringsprovision og det faste oprettelsesgebyr for oprettelse og igangsættelse af factoringaftalen, som opkræves af kunden for hver fordring, der er omfattet af aftalen, i det

mindste delvis skal anses for en modydelse for salget af en afgiftsfri tjenesteydelse, eller

b) skal momsdirektivets artikel 135, stk. 1, litra d), fortolkes således, at der er tale om modydelsen for inddrivelsen af fordringer, som skal anses for en afgiftspligtig tjenesteydelse, eller om modydelsen for en anden afgiftspligtig tjenesteydelse?

5. Såfremt den finansieringsprovision eller det oprettelsesgebyr, som opkræves i forbindelse med factoring i form af salg af fordringer eller factoring i form af fakturafinansiering, på grund af nr. 3, eller 4. i fuldt omfang skal anses for en modydelse for en afgiftspligtig tjenesteydelse, er afgiftspligten for tjenesteydelsen på grundlag af direktivet da så klar og ubegrænset, at den, såfremt den afgiftspligtige person anmoder om det, skal tillægges direkte virkning, selv om afgiftsfritagelsen i den nationale momslov foruden ydelse af lån omfatter formidling af andre former for finansiering?

Efter at have modtaget Domstolens præjudicielle afgørelse af ovenstående spørgsmål vil Korkein hallinto-oikeus (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) træffe endelig afgørelse i sagen.

Korkein hallinto-oikeus

[Udelades]